

POJEDETE ZPĚT DO STARÉ VLASTI?

(Dokončení ze str. 1.)
nost za věrnost. Je bohatá a mocná, avšak toto bohatství a moc nematou jí hlavu. Zůstává matkou demokratičkou, jež všechny své děti stejně má ráda, žádaje od nich pouze, aby snažily se býti hodny její velké lásky.

Tito farmáři, obchodníci, řemeslníci a dělníci získali si svou práci a svým přičiněním zde pevné posice. Okolnost, že nedostalo se jim něčeho zadarmo a bez přičinění, že na každém kousku jejich majetku je jejich pot a namnoze i kus jejich zdraví, měla by z nich učiniti občany sebevdomé a na výsledky své práce hrdé. Nemůžeme se cítiti cizinci v zemi, kterou pomáhali jsme budovat a na jejíž moce a síle máme i vlastní svůj díl. Země tato nás uvítala a poskytla nám příležitost. Ostatek již pro sebe učinili jsme sami. Dosáhli jsme svých posic vlastním přičiněním.

A nyní mnozí z nás chtějí tyto posice opustit. Chtějí opustit pevnou půdu pod nohama i vydati se tam, kde poměry následkem nezbytných důsledků válečných jsou zlé, velmi zlé. Komu tím pomohou? Chtějí-li přátelům svým pomoci, mohou lépe to učiniti než udržení si svých posic v této zemi dostatku a poslati pomoc domů méně šťastným? Zajistě že nikoliv. Jejich hospodářská posice zde je ku prospěchu těch, kdož zůstali ve staré vlasti. Čekají nás tu velké úkoly a mnohem více můžeme prospěti rodné zemi zde než kdybychom se vrátili domů, kde o práci je velká nouze, kde továrny namnoze jsou ještě pro nedostatek materiálu uzavřeny, a kde potraviny je nedostatek. Svým příchodem do vlasti v době nynější připravili bychom někomu jinému o příležitost k práci a uždali bychom z mála tamních zásob. Hospodářsky bychom si nepolepsili, neboť pracovali bychom za mzdu nižší. Je v zájmu našim vlastním, v zájmu našich rodin a také v zájmu těch tam za mořem, abychom udrželi si svoje pevné posice v této zemi a tím i přispívali k upevnění posice své obrozené vlasti. Bude pro ten cíl pomoci naši potřebovat a my zajisté spolupřispění neodopřeme. Kdo může, snaž se zmírnit bídu ve vlastech posiláním věcné i peněžní podpory, avšak hlavní svůj kapitál a své pilné ruce nech pracovati zde, kde je pro tebe příležitost jako pro každého, kdo pilnou a úsilivou práci chce domoci se blahobytu.

Snaž se každý lépe porozumět ideálům této země a přijde-li k lepšímu jich poznání, zajistě že mnohé zklamání zmizí a otevrou se ti brány nových poznatků. Snad poznáš, že ku své vlastní škodě k mnohému byl jsi lhostejný a mnohé neviděl's, avšak nikdy není pozdě na prohlédnutí. Především je nutno, aby každý pochopil ducha americké svobody. Nemáme říci, že všechno v této zemi je ideální. To bychom sypali vám písek do očí. Je tu mnoho shnilého a hanebného, ale pochopení amerického ducha znamená pracovat s ostatními dobrými lidmi na odstranění takových zlořádů, které jsou dobrému jménu této země na škodu. Spojené Státy jsou zemí ryze demokratičkou a mají takovou soustavu vládní, že zůstane ještě na dlouho nejlepší, pro některé jiné země vzorem a pro jiné nedostupným ideálem. My jsme tu vláda. Svým konáním občanských povinností a rozhodováním u volebního osudí vládneme. Poskytujeme se nám příležitost, abychom o všem rozhodovali sami. V demokracii ovšem většina vládne a my loyálně jako dobří demokraté musíme se podrobiti vůli většiny. — Zřídka však zůstáváme stále v menšině a tu při jiné příležitosti máme podepřena vůle platí pro ostatní. Nemůže býti lepšího zařízení pro správu obcí, okresů, státu a země. Takové zařízení zůstane ještě na dlouho nedostupným ideálem pro jiné země. Jako loyální občané rádi budeme zachovávat pravidla země a pochopíme-li náležitě jejich význam, praktičnost a prospěšnost, nebudou mítí lepší nad nás zastánci.

Máme zde tudíž nejlepší politickou svobodu, jakou možno si myslet. Tato politická svoboda pak nám umožňuje, abychom pracovali na odstranění zlořádů a nespravedlností, které bují v každé zemi po celém světě a které jsou jenom výsledkem zistých snah někte-

řích tříd anebo jednotlivců. V žádné jiné zemi na světě není taková příležitost k odstranění veřejných zlořádů jako v Americe, ale na neštěstí také je tu velká lhostejnost k takové očišťovací práci. Je-li někde nějaká vada anebo skvrna, všichni na ní neseme vinu.

Musíme se státi upřímnými Američany, abychom náležitě dovedli pochopiti všechny ideály této země. Mnozí jsou nespokojeni s tím či oním, a dotčení jsou snahami jedné třídy anebo několika jednotlivců, posuzují celou zemi a namnoze spatřují v tom slabinu ústavy této země. Jsou však i mezi Američany zde rozenými špatní Američané, kteří potřebovali by amerikanisace stejně jako někteří přistěhovalci, a jejich snahy nelze považovati za snahy celého národa, neboť jsou porušením těch velkých ideálů, vytýčených v roce 1779, které každému upřímnému Američanu jsou drahé a nedotknutelné. A ty ideály musíme i my ctít, musíme je pochopit a musíme také dle nich se spravovat. —

Společenské poměry u nás nejsou ovšem takové, aby mohly každého plně uspokojiti, avšak nejsme my sami jejich tvůrci? Protože nevšímáme si náležitě způsobu života svých amerických spoluobčanů, domníváme se, že nedostatek přátelství — toho upřímného a obětí schopného přátelství, jež hřeje, povzbuzuje a konejší — je všeobecným. Jsme ale na omylu, neboť lidé skutečně amerického ducha považují upřímné přátelství za první příkaz soužití a budují na něm obchod, průmyslové podniky a svůj společenský život. Pravý Američan není závistivý, mstivý a úskočný. Chee žít a přeje také jiným příležitosti k životu. Chee žíti v dostatku a chee také, aby žili i jiní jeho spoluobčané, poněvadž zvýšení blahobytu všech je prospěchem pro celou osadu, pro obchod i průmysl, tudíž nepřímo pro každého jednotlivce. Zdar a úspěch každému přeje a je dalek toho, aby je záviděl. Pro toho, kdo prospívá, má slovo povzbuzující, neboť hospodářsky dobře postavený přítel se siluje i jeho hospodářské postavení. Pravý Američan jde za svým cílem, snaží se od života vyzískati vše, co poskytnouti může, úskok však jako nedůstojný zavrhuje. Posléze upřímně sdílí všechny radosti i záhy svých sousedů a přátel, snaže se v nouzi pomoci, v zármutku potěšiti a radost účastí svou zvýšiti. Kdybychom právě Američany napodobili a jim vyrovnat se chtěli, žilo by se nám všem společensky krásněji a spokojeněji. Závist, nenávisť a úskočnost nejsou americkými vlastnostmi. Přivezli jsme si je namnoze s sebou a zde jsme se tolik ještě nepoamerikanisovali, abychom je dovedli odhodit. Kdo dobré přátele má chee, musí sám dobrým přitelem býti. Za věrné přátelství oplácí se přátelstvem podobným. Je na nás, abychom společenský život učinili takovým, aby odpovídal našim ideálům.

Bída zajisté odtud málokoho vyhánil. Není sice tu tak dobře jako bývalo, avšak poměry zase vplynou do normálního řádku, jakmile jen svět se vzpamatuje z poválečných důsledků. Řekli jsme, že Amerika je země, která poskytuje vše, co příroda jen poskytnouti může. Dodáme jenom, že poskytuje vše v takovém nadbytku, který umožnil nám, abychom stali se živiteli značné části světa. Není možno si vůbec představit tu stránilivou bídu a hladomor, který byl by nastal v zemích evropských, kdyby byla Amerika uzavřela svoje srdce a svoji ruku a nevydala ničeho ze svých prebytečných zásob trpícím. A přes to, že mnoho jsme dávali, nepocítili jsme tu nouze, jakkoliv tento obrovský vývoz měl za následek nutně stoupnutí cen. Není to skvělé svědectví o bohatství a nevyčerpateľnosti zdrojů této země?

Amerika je velká a přece zůstává nadále cenou budoucnosti, zemí velkých možností. Amerika je silná hmotně a silná mravně a právě posléze jmenovaná přednost je zárukou velké a skvělé budoucnosti. Ti, kdož cestovali v cizích zemích za války a po válce, přinesli si zpět do Ameriky větší lásku, větší úctu a větší věrnost zemi a jejím ideálům, které lépe pochopili ve světlem kontrastů. Takovou zemi ať ptovanou vlastní nazýváme je ctí a slávou, když už pomíneme všechny hmotné výhody. Amerika nás dobře uvítala, pe-

skytla nám všech příležitostí, jejichž použití jsme si přáli, dopřála nám, abychom na její gigantické stavbě brali podíl, a nyní chee, abychom tu zůstali. Není v tom nic nesoobekého na její straně. Chee, abychom praeně vydobyté posice neztráceli. Chee, abychom pomáhal, tu zůstávše, na velkém úkolu, který na se vzala. Svět hladoví a Amerika chee poskytnouti ze svého rohu hojnosti vše, co bude moci poskytnouti. Průmysl v Evropě je ochromen a Amerika chee pomoci továrními výrobky. Mravnost v celém světě poklesla a Amerika svou vysokou mravní úroveň chee zůstati jako vzor k následování. K tomu je jí třeba vaší spolupráce.

Projevili jste velikou odvahu, když opustili jste rodnou zemi a přišli sem, do neznámé země, abyste se uplatnili. Již tou odvahou jste si vystavili vysvědčení zdatnosti. Amerika je pro zdatné lidi. Zahájili jste cestu k úspěchu — proč odejiti uprostřed této dráhy? Opustíte největší, nejmocejší a mravně nejsilnější zemi světa? Opustíte zemi, jež vrhla všechny své hmotné a mravní zdroje do války, aby učinila celý svět lepším a dokonalejším?

Nezdávejte se svého postavení v této době nejistoty v Evropě. Nevěřte, že si polepsíte. Slyšíte ty hlasy, jež nesou se z dálky po vlnách oceánů, mluvící o velkém utrpení a bídě? Slyšíte ty prosby o pomoc? Zajistě že nejste k nim lhostejní a že je ve vás touha pomoci. Jenom v nynější své posici jste s to pomoci.

Porovnejte se jako hrdý, sebevdomý a hospodářsky silný občan anebo obyvatel Ameriky s tím bázlivým, obavami se třesoucím a s nejistotou novému životu v neznámé zemi vstříhledným človíčkem, který se srdcem naplněným bázní, nejistotou a očekáváním poprvé spatřil sochu Svobody v přístavišti v New Yorku. Porovnejte se s tím nepatrným človíčkem, který s pocitem posvátného obdivu hleděl na třicetipatrové kolosy Manhattanu, jak rýsovaly se na obzoru v namodralých mlhách a vybarvily se v nádherný obraz, jenž na vždy utkvěl vám v paměti. Musíte uznávaní velkým rozdílem. Amerika tu umožnila.

Socha Svobody dosud stojí v přístavišti v New Yorku.

Přináší znovu a znovu první pozdrav těm, kteří přicházejí k břehům Nového Světa, aby hledali tu lepší život a štěstí.

Stojí tam tak, jak vpijely se do ní poprvé vaše oči, s vysokou vztyčenou pochodní — se světlem na znamení dobré vůle a slibu ochrany všem, kdož uchýlí se na tyto břehy.

Je symbolem ducha této země. Symbolem pravého amerického ducha, kterým zlepšen byl váš životní úděl.

Vzpomeňte na chvíli, kdy první spatřili jste tento kamený symbol, zamyslete se, a zajistě že rozhodnete se zůstat pod mocnou tou ochranou v zájmu svém, své rodiny a své staré vlasti.

Boháči v starých dobách

Nejen doba moderní vykazuje boháče; millionáři žili také v dobách starých, dovedli ovládat svět a utiskovat poddané. Nero měl u sebe liehváře Nareissa, který nahromadil 90 milionů sesterceí. August Lentulus měl prý jmění 400 milionů sesterceí. Mistokrál Syrie Gavius měl znamenitě vydírat svoje poddané, z nichž vyzdíral ročně 100 milionů denarů. Egypťský král Ptolomeus musel mu zaplatit za vojenskou výpomoc 10.000 talentů zlata, to jest asi 50 milionů marek. Crassus odvezl z chrámu jeruzalémského 10.000 talentů zlata. Mistokrátové římsí jako Pontius Pilatus, Herodes a jiní měli roční plat 400 liber zlata, o jest asi 5 milionů marek. Velcí boháči byli v Orientě v říši kalifů. Jejich bohatství patřilo ovšem z části do říše pohádek. Liehvář Agostino Chigi na dvoře Julia II. měl roční příjem 70.000 dukátů ve zlatě. Bankér Fugger v Bezně měl r. 1546 asi 5 milionů zlatých. — Mnoho zlata ukořistili Španělové v Americe. Perucký vladař Inka zaplatil 25 milionů franků zlata výkupu. Mazarin měl prý 200 milionů franků. Na španělském dvoře měl vévoda z Alby příjmy ročně 2 miliony marek, což prý mu nestačilo ani na služebnictvo. V Busku byl největším boháčem Po-témkin, který zanechal jmění 90 milionů rublů.

SEZONNÍ UDÁLOST

Vánoční nakupovači!

Nezáleží, kde se nalézáte, vyplatí se Vám cesta do obvaného obchodu

Štěpána Rojky

1448 JIŽNÍ 13. ULICE — OMAHA, NEB.

Můžete býti ujištěni, že získáte zde značné úspory na vašem nákupu.

Na skladě máme velký výběr

Vánoční Obuvi

a slippersů pro každého člena Vaší rodiny.

VELMI SLUŠNÉ DARY PRO MLADÉ I STARŠÍ

V našich velkých zásobách naleznete:

- Slippersy po doma od ..... \$1.25 do \$2.50
- Mužské střevíce pro svátek od ..... \$4.00 do \$10.00
- Dámské střevíce pro svátek od ..... \$3.00 do \$8.00
- Dětská obuv od ..... \$1.50 do \$4.00

Vy, kteří žádáte úplné pohodlí, budete nám povděční, když sdělíme Vám, že opatrnou a nanejvýš bedlivou pozornost věnujeme přednosti této.

Obstarali jsme zásobu obuvi POHODLNĚ která zaujímá nejnámější druhy a má též vřme, jak jí přizpůsobiti, aby dala nanejvýš úplné uspokojení.

My přizpůsobíme:

VAŠE NOHY

VÁŠ VKUS

VAŠI TOBOLKU

Mírné ceny a dobré zboží za vánoční dárky

 Náramkové hodinky od \$12.00 do \$60.00	 La Valery diamantové, od \$10.00 do \$100.00 Jiné od \$3.00 do \$15.00	 Hodinky nicklové od \$3.00 výše. Zlaté od \$12 do \$150.	 Toaletní přibory posříbřené, \$6 až \$9. Z pařížské sionoviny od \$6.75 do \$25.00.
 Gold filled od \$1.50 výše. Celé zlaté od \$3.50 výše.	 Diamantové prsteny od \$7 do \$575.00	 Pecení prsteny, zlaté, od \$2.00 až do \$12.00.	 Stolní stříbrné a posříbřené náčiní, 26 kusů, od \$12.50 výše.

Na každou věc od nás koupenou vyryjeme jména úplně zdarma.

Jsmo zkoušení měřiči zraku (optometristi), a připravíme vám skla za mírných cen.

A. CECHA,

hodináři a optikové.

1248 SO. 13TH STREET,

OMAHA, NEBRASKA